

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Forslag til vern av

Dåsvassdalen naturreservat

Evje og Hornnes kommune

Aust-Agder fylke

Utkast til verneplan for skog

Høringsutgave mai 2016

Innhold

Høring av verneplan for Dåsvassdalen naturreservat i Evje og Hornnes kommune, Aust-Agder fylke..	3
Innledning.....	3
Naturfaglige registreringer.....	3
Verneform.....	3
Hva medfører vern av Dåsvassdalen naturreservat?.....	4
Forskrifter og restriksjonsnivå.....	4
Generell kommentar til verneforskriften.....	4
Inngrep.....	4
Planter.....	5
Dyreliv.....	5
Friluftsliv.....	5
Motorferdsel.....	5
Skjøtsel og forvaltningsplaner.....	6
Generelle unntaksbestemmelser.....	6
Forvaltningsmyndighet.....	6
Økonomisk erstatning.....	6
Verneprosessen.....	6
Kunngjøring – oppstart av verneprosess.....	6
Sammendrag og vurdering av innkomne innspill.....	7
Høring og videre prosess.....	7
Beskrivelse av området.....	8
Områdebeskrivelse.....	8
Skogstruktur/påvirkning.....	8
Verneverdier.....	9
Verneformål.....	10
Tekniske inngrep.....	10
Planstatus.....	10
Andre interesser.....	10
Forslag til forskrift om vern av Dåsvassdalen naturreservat i Evje og Hornnes kommune i Aust -Agder fylke.....	11
Vedlegg.....	13
Kart.....	13

Høring av verneplan for Dåsvassdalen naturreservat i Evje og Hornnes kommune, Aust-Agder fylke.

Innledning

Dette verneforslaget gjelder opprettelse av Dåsvassdalen naturreservat og er et resultat av tilbud om frivillig vern av skog fra 5 grunneiere. Verneforslaget omfatter ca. 4077 dekar. Lokaliteten er i kommuneplanens arealdel avsatt til landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område). Verneplanen sendes på høring etter avtale med Miljødirektoratet.

Naturfaglige registreringer

Naturkvaliteter og verneverdier i det foreslåtte verneområdet er beskrevet i flere ulike rapporter i forbindelse med naturtyperegistreringer. T.E. Brandrud, NINA registrerte området 11.08.2000 og 3.10.2000, 22.09.2014 registreerte P.G. Ihlen, Rådgivende biologer området i forbindelse med frivillig vern. I rapportene beskrives naturgrunnlag, vegetasjon, skogstruktur og påvirkning og det gis beskrivelse, avgrensing og en verdivurdering av kjerneområder/ nøkkelbiotoper. Verdivurderingen tar utgangspunkt i fra en rekke kriterier som urørthet, død ved, forekomst av gamle trær, variasjon, rikhet, arrondering og forekomst av sjeldne og trua arter. Verdivurderingen er foretatt etter Miljødirektoratets standardmal for vurderinger for verneområder.

Den foreslåtte opprettelsen av Dåsvassdalen naturreservat representerer et område med fattige furuheia og særpregene bratte, nordøstvendte lier med åpen og engpreget type av (edel)lauvskog, dominert av rik til fattig osp-eikeskog, med mye (svært) grov osp, samt et innslag av eldre og til dels grove edellauvtrær av eik, spisslønn, lind, alm og hassel. Her forekommer osp og ospelæger med opp til 1 m i diameter. Det er også mye barlind i denne åpne typen av lauvskog, med en større forekomst av til dels svært gamle og meget grove barlindtrær i Svarteberglia. De rikeste liene danner et belte i høydelaget (300-)35-400 moh. Her er det også tilsammen meget store forekomster av lungeneversamfunn på spisslønn, alm og (grov) osp.

Den store, intakte forekomsten av barlind er en av de mest verdifulle vi kjenner i Norge, og det er også store verdier knyttet til den åpne, stedvis rike typen av grovvokst osp-eik-spisslønn-lindskog, som her danner en særpreg utpost av edellauvskog. En slik nordvendt, nærmest mellomboreal, engpreget skogsutforming med innslag av diverse edelløvtrær (bl.a. grov, gammel eik) er ytterst sjelden. Her er også elementer av rødlistet naturtype (lågurteikeskog). Noe hogstingrep og forekomst av granplantefelt trekker noe ned, men samlet sett vurderes disse liene å kvalifisere til en svak *** (nasjonal verdi).

Verneform

Skogområder som inngår i ordningen med frivillig vern skal normalt fredes som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37. Fylkesmannen mener at naturreservat er den mest aktuelle verneformen for det området som er tilbudt for vern. Området tilfredsstillter etter vår vurdering vilkårene i naturmangfoldloven (nml.) § 37 om områder som kan vernes som naturreservat. Verneformålet i det foreslåtte Dåsvassdalen naturreservat bygger på at det i størstedelen av området skal skje en

friutvikling. En fri utvikling innebærer at de naturlige økologiske prosessene i skogen skal kunne finne sted uforstyrret.

Hva medfører vern av Dåsvasdalen naturreservat?

Ved vern av skog som naturreservat legges det vekt på at det er hele økosystemet og de økologiske prosessene som skal vernes. Verneformålet innebærer at det skal skje en naturlig utvikling dvs. at de naturlige økologiske prosessene skal kunne finne sted i området.

Et vernevedtak vil på grunn av verneformålet få konsekvenser for bruken og hvilke aktiviteter som kan foregå i området. Alle tiltak som kan føre til endringer i naturmiljøet vil være forbudt. Skogsdrift, skogskjøtsel, uttak av ved, nydyrking og lignende aktiviteter samt oppføring av bygninger vil ikke være tillatt. En del tiltak vil være søknadspliktige. I fellesskap vil søker og forvaltningsmyndighet ofte komme fram til løsninger som gjør at det ønskede tiltaket kan gjennomføres uten å komme i konflikt med verneformålet. For enkelte søknadspliktige tiltak kan det gis tillatelser som gjelder for flere år om gangen. Tradisjonelle friluftslivsaktiviteter som vanlig ferdsel til fots og på ski, jakt og plukking av bær og sopp vil kunne foregå som tidligere.

Forskrifter og restriksjonsnivå

Fylkesmannen har utarbeidet et forslag til verneforskrift for området. Her er det forsøkt å gjøre tilpasninger i samsvar med de opplysningene vi har fått om brukerinteressene i området etter kunngjøring om oppstart av arbeidet med verneplanen. Nye forhold som blir kjent om det enkelte verneområde og uttalelser som kommer inn i forbindelse med den sentrale høringen kan medføre at det blir gjort ytterligere tilpasninger av verneforskriften etter høringsperioden er utløpt. Det er derfor av stor betydning at høringsinstansene kommer med innspill til verneforskriften. Mulighet for justering av verneforskriften må vurderes opp mot hensynet til verneformålet i hvert enkelt tilfelle.

Generell kommentar til verneforskriften

Den lokale verneforskriften gir en nøyaktig oversikt over hva vernet innebærer med hensyn til hvilke tiltak og aktiviteter som kan gjennomføres i verneområdet. Nedenfor gis det noen generelle kommentarer til forskriften.

Inngrep

Verneforskriften legger opp til at tiltak som kan endre naturmiljøet er forbudt. Bestemmelsen inkluderer anlegg av ulike slag (midlertidige og faste), men også andre typer tiltak som uttak og oppfylling av masse, henleggelse av avfall og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Det er ikke tillatt å føre opp nye bygg som for eksempel hytter eller jaktbuer i reservatet. Vedlikehold av anlegg som er i bruk på fredningstidpunktet er tillatt. Anlegg viser her til eksisterende skogsbil/traktorveier med mer.

Gjennom verneprosessen vil Fylkesmannen vurdere hvilke stier og traktorveier som skal kunne vedlikeholdes. Disse vil bli avmerket i vernekartet. For at eldre traktorveier skal kunne vedlikeholdes må de ha et lovlig og reelt bruksformål ut over uttransport av felt storvilt. Fylkesmannen minner om at traktorveier som regel er anlagt i forbindelse med drift av skogen. Ved et vern av området vil skogsdrift ikke være tillatt og behovet for å vedlikeholde denne type drifteveier faller derfor ofte bort.

Det bemerkes at plan- og bygningslovens (pbl) bestemmelser vil gjelde i tillegg til bestemmelsene i verneforskriften, men at det ikke kan gis tillatelser utover det som er tillatt etter vernereglene.

Planter

Vernebestemmelsene legger opp til en generell plantelivsfredning som inkluderer all vegetasjon i reservatet. Det er heller ikke tillatt å så eller plante trær og annen vegetasjon. Plukking av bær og matsopp er fremdeles tillatt som før og det vil også være tillatt å gjøre opp bål dersom en samler små tørrkvist eller benytter seg av medbrakt ved.

Dersom plukkhogst inngår som nødvendig skjøtselstiltak for å opprettholde verneverdiene, vil dette være tillatt.

Dyreliv

Det er lagt opp til en generell fugle- og dyrelivsfredning i naturreservatet. Det er likevel åpnet opp for jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk i området.

Friluftsliv

Ferdseil til fots og på ski i verneområdet er tillatt. Ut fra en generell vurdering av faren for forstyrrelser og slitasje på markvegetasjonen, er sykling, ridning og bruk av hest og kjerre forbudt utenom på traseer som er godkjent for slik bruk.

Det er heller ikke tillatt å bruke naturreservatet til idrettsarrangementer eller større arrangementer. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til at enkelte større arrangementer kan gjennomføres i reservatet. Noen få telt eller en skoleklasse anses ikke å være større arrangement. Verneforskriften har en spesifisert dispensasjonsbestemmelse i § 7, punkt 4 som viser til at tilretteleggingstiltak og bruk av reservatet for friluftsliv og pedagogiske aktiviteter kan tillates etter søknad dersom det ikke er i strid med vernevedtaket. Gjennomføring av en ordinær befarings med en skoleklasse som ikke krever noe nærmere tilrettelegging vil ikke være søknadspliktig, jf. vurderingen over.

Dersom det over tid viser seg at tillatt ferdsel er i strid med verneformålet, kan Miljødirektoratet, ved forskrift forby eller regulere ferdselen i hele eller deler av reservatet. Utarbeidelse og eventuell innføring av en slik forskrift følger forvaltningslovens regler.

Motorferdsel

I utgangspunktet er all motorisert ferdsel i naturreservatet forbudt. Tradisjonelt er reservatet benyttet i forbindelse med storviltjakt (elg), og det kan derfor være aktuelt med tilpasninger av verneforskriften med hensyn til uttransport av felt elg/hjort på eksisterende traktorveier og i terrenget generelt. I rene skogområder med liten fare for at det skal oppstå kjøreskader, foreslås det et generelt unntak i verneforskriften om at lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget kan benyttes dersom det er nødvendig.

Det vil også kunne oppstå et behov for bruk av motorkjøretøy i forbindelse med nødvendig vedlikehold på eksisterende traktorveier som går gjennom det foreslåtte verneområdet. Verneforskriften åpner for at motorferdsel på eksisterende traktorveier i forbindelse med nødvendig vedlikehold kan tillates.

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag gjelder i tillegg til disse bestemmelsene, men gir ikke tillatelse ut over det vernereglene fastsetter. Det kan være tilfeller hvor det også må innhentes tillatelser etter lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. Verneforskriften endrer ikke grunneieres rett til å nekte/regulere motorferdsel på egen grunn.

Skjøtsel og forvaltningsplaner

Verneformålet i naturreservatet er knyttet opp mot å frede alt naturlig plante- og dyreliv i området. Området skal i størst mulig grad sikres fri utvikling uten inngrep og gjennomføring av skjøtsel er derfor kun unntaksvis nødvendig for å oppfylle verneformålet. Det registrerte artsmangfoldet i det foreslåtte verneområdet er i hovedsak ikke knyttet opp mot kulturbetingete eller kulturbegunstigede naturtyper og skjøtselsbehovet vurderes derfor totalt sett som relativt lite. For å opprettholde verneverdiene kan det være nødvendig å gjennomføre skjøtsel, og det åpnes derfor også for dette i verneforskriften.

I utkast til verneforskrift åpnes det for at det kan utarbeides forvaltningsplan for reservatet.

Etter et eventuelt vedtak om fredning av området som er foreslått i dette verneplanutkastet, vil områdets grenser bli merket i marka med standardiserte grensemerker og skilt. Det kan også bli satt opp informasjonstavler om gjeldende verneforskrifter og avgrensning av området. Det vil bli opprettet oppsynsordninger for verneområdet.

Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra vernebestemmelsene dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. nml. § 48. Vesentlig samfunnsinteresser forstås som tiltak av nasjonal betydning.

Forvaltningsmyndighet

Fylkesmannen har tradisjonelt vært tillagt forvaltningsansvaret for verneområder i Norge. Det foregår en prosess hvor kommunene er tilbudt forvaltningsmyndigheten over visse typer verneområder innen kommunens grenser. Hvem som vil bli forvaltningsmyndighet for Dåsvasdalen naturreservat vil bli endelig bestemt av Miljødirektoratet etter at vernevedtaket er fattet.

Økonomisk erstatning

Etter reglene i naturmangfoldloven (jf. §§ 50 og 51) har eiere og rettighetshavere i eiendom som blir fredet som naturreservat krav på erstatning for økonomisk tap som er en følge av vernevedtaket. Arbeidsformen frivillig vern innebærer at det forhandles om avtaler med de berørte grunneierne før vernesaken sendes på høring. Det jobbes med å forhandle frem avtale med berørte grunneierne som har tilbudt areal for frivillig vern i dette området. Avtale om erstatningssum forventes å være på plass før det fattes endelig vedtak om vern av området. Når erstatningsnivået er avtalt, vil summen bli utbetalt kort tid etter at det er fattet vernevedtak i statsråd.

Verneprosessen

Kunngjøring – oppstart av verneprosess

Fylkesmannen meldte oppstart på verneprosessen den 3. april 2016. Kunngjøringen skjedde ved at det ble sendt ut brev til Evje og Hornnes kommune, Aust-Agder fylkeskommune, Statens Vegvesen,

Agder Energi, Direktoratet for mineralforvaltning, aktuelle lokale lag og foreninger, samt berørt grunneiere. Melding om oppstart av verneplanarbeidet ble også annonsert i Agderposten og Fædrelandsvennen. Det kom inn 5 skriftlige innspill til oppstartsmeldingen.

Sammendrag og vurdering av innkomne innspill

Innspillene som kom inn til oppstartsmeldingen er sammenfattet og vurdert nedenfor.

Statens vegvesen- ingen merknader

Aust-Agder fylkeskommune – ingen merknader

Forum for natur og fritid – feil kommune i kartet

Norges Jeger- og Fiskeforbund, Aust-Agder - NJFF-Aust-Agder er positive til vem av dette området. Ønsker at fortsette med jakt og fiske i området. Videre ber de om at det settes inn i verneforskriften at uttransport av felt hjortevilt kan utføres med egnet redskap og at det kan lages bål i lovlig tid av virke som ligger på bakken.

Jon og Anne Berit Løyland – Rettelser på avgrensingen og vedlikehold av eksisterende hytte/bu. Ønske om at kjøring i terrenget i forbindelse med jakt/fangst/fiske og hyttebygging/vedlikehold må kunne foregå med egnet terreng kjøretøy og ikke bare belte.

Fylkesmannens kommentar

Grunneier beholder retten til jakt og fiske og det skal være mulig å drive slik aktivitet innenfor verneområdet i henhold til gjeldene lover og regler. Uttransportering av felt elg eller hjort kan utføres med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, jf. forslag til verneforskrift § 6c. Det kan brennes bål med tørrkvist eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk, jf. forslag til verneforskrift § 4h.

Rettelser i forhold til avgrensing av området vil bli tatt opp med grunneier, etter avtale. Med hensyn til vedlikehold av eksisterende bu/hytte så er der åpnet for det i § 4d. I § 7g er det åpnet for at en kan søke om dispensasjon til nødvendig motorferdsel for vedlikehold av eksisterende bygninger. Angående bruk av egnet kjøretøy som ikke har beltekjøretøy kan ikke Fylkesmannen åpne for det, vi vil derfor be Miljødirektoratet om at ta stilling til saken og avgjøre om det er mulig at åpne for annet egnet kjøretøy.

Høring og videre prosess

Formålet med høringen er å kaste lys over mulige konflikter knyttet til ulike interesser som kan bli påvirket av verneplanen. Etter høringen vil høringsuttalelsene bli vurdert i forhold til konfliktgrad og mulige løsninger for området. Fylkesmannen vil så sende sin tilråding om vern av området til Miljødirektoratet, inkludert en oppsummering av høringsuttalelsene og forslag til eventuelle endringer. Basert på etterfølgende anbefaling fra Miljødirektoratet vil deretter Klima og miljødepartementet legge planen fram for regjeringen som avgjør endelig utfall av verneforslaget.

Beskrivelse av området

LOKALITET:	Dåsvassdalen
KOMMUNE:	Evje og Hornnes
FYLKE:	Aust-Agder
KARTBLAD M711:	
VERNEKATEGORI (samlet omr.):	nasjonal verneverdig (***)
VEGETASJONSSONE:	Sør og mellomboreal
VEGETASJONSSEKSJON:	Klart oseanisk (O2)
HØYDE OVER HAVET:	Ca. 200 – 540 moh
AREAL:	4077 daa

Områdebeskrivelse

Undersøkellesområdet ligger i Dåsvassdalen, nord for Svarteberghei og sørvest for Dåselva i Evje og Hornnes kommune. Området er i et skoglandskap som dekker en i hovedsak nord- nordøstvendt lise av Svarteberglia. Området inkluderer både fattig furuhei på toppen av de bratte, nordøstvendte lier. Lierne har et eget særpreg og inneholder åpen og engpreget type av (edel)lauvskog, dominert av rik til fattig osp-eikeskog, med mye (svært) grov osp, samt et innslag av eldre og tildels grove edellauvtrær av eik, spisslønn, lind, alm og hassel. Her forekommer osp og ospelæger med opp til 1 m i diam. Det er også mye barlind i denne åpne typen av lauvskog, med en større forekomst av tildels svært gamle og meget grove barlindtrær i Svarteberglia. De rikeste liene danner et belte i høydelaget (300-)35-400 m oh. Her er det også tilsammen meget store forekomster av lungeneversamfunn på spisslønn, alm og (grov) osp.

Den store, intakte forekomsten av barlind er en av de mest verdifulle vi kjenner i Norge, og det er også store verdier knyttet til den åpne, stedvis rike typen av grovvokst osp-eik-spisslønn-lindskog, som her danner en særpreget utpost av edellauvskog. En slik nordvendt, nærmest mellomboreal, engpreget skogsutforming med innslag av diverse edelløvtrær (bl.a. grov, gammel eik) er ytterst sjelden. Her er også elementer av rødlistet naturtype (lågurteikeskog). Fylkesmannen har vurdert området og vil inkludere furuheia over liene i det fremtidige Dåsvassdalen naturreservat.

Skogstruktur/påvirkning

De bratte, lauvdominerte liene har, særlig i rikere partier i øvre del en eiendommelig, tilsynelatende stabil, svært åpen engpreget struktur, uten nevneverdig krattforyngelse. Her er både yngre og eldre bjørk og osp. Det forekommer endel meget grove, storvokste osper, opp til 1 m i diameter. Det er også enkelte gadder, samt endel svært grove ospelæger. Det forekommer også mye grov, gammel rogn. Den rikeste sonen i øvre del (opp mot 400(-450) m oh.) har stedvis edelløvs-kogspreget, med storvokst hassel, storvokste, grove eiker, linder, og enkelte lønner, sammen med de største ospene. Det er rikelig av rikbarkssamfunn (lungeneversamfunn), særlig på gammel (men småvokst) lønn, på alm og på grov osp. Noe grov, gammel furu forekommer også i øvre del.

Hele lia har et innslag av barlind, med kjerneområde i de åpne, engpregete, øvre delene. Særlig i Svarteberglia er innslaget betydelig, og barlinden er stedvis bestandsdannende. Tilsammen opptrer anslagsvis 150-200 individer innenfor dette kjerneområdet. Et titalls trær er svært gamle, inkludert

flere enorme "kjemper" over 1 m i diameter. En helt død gadd er også observert. Foryngelsen er dårlig, men det ble registrert enkelte småplanter. Langs en liten bekk er det registrert noen store svartorer.

De rike ospeblandingskogene danner gjerne en skarp grense nedad mot store arealer med plantet granskog. Denne grensa går gjerne der det kommer inn mere moreneavsetninger mot dalbunnen på nivå ca. 300(-250) m oh. Men det er også stedvis foretatt hogster og plantet gran høyere opp i lia (flekvis innenfor kjerneområde Gaupålia, samt et parti NV for Svarteberglia).

Ved vern er det viktig at disse granplantefeltene blir tatt ut, før de får anledning til å spre seg videre innover i den åpne lauvskogen.

Verneverdier

Lokaliteten har høy verdi, særlig i kraft av sin unikt store og intakte barlindforekomster (truet art). Den største forekomsten er helt i SØ (Svarteberglia), men det forekommer barlind spredt i hele det rike beltet i høydelaget (300-)350-400 m oh. De fleste gjenværende barlindbestander i dag er små, og preget av småvokste, gjerne mer eller mindre undertrykte individer. Barlindforekomsten i Svarteberglia skiller seg ut ved å være stor, og inkludere mange, svært gamle og meget grove barlindindivider, og er å regne som en av Norges mest verdifulle bestander. Bestandet befinner seg (såvidt) utenfor granas utbredelsesområde, og mangel på gran kan være en hovedgrunn til at dette bestandet er bevart såvidt intakt med en relativt åpen bestandsstruktur. Det barlindrike området i Svarteberglia kvalifiserer isolert sett til en klar nasjonal verdi (***) .

Vi vurderer det til å være store verdier knyttet også til den åpne, ganske rike grovvokste osp-eike-skogen med særlig velutviklet rikkbarkssamfunn av lav (lungeneversamfunn) som opptrer i disse liene.

Det rike lungeneversamfunnet opptrer særlig på gammel lønn og delvis alm og grov osp 300-400 m o.h. En slik nordvendt, nærmest mellomboreal skogsutforming med innslag av diverse edelløvtrær (bl.a. grov, gammel eik) er ytterst sjelden. Dette "lungeneverbeltet" i høydelaget 300-400 m. o.h. i Dåsvasdalen må være et av de rikeste områdene for lungeneversamfunnet på Sørlandet. Det virker dog som det ikke er et veldig artsrikt lavsamfunn knyttet til disse store lungeneverforekomstene.

Det som trekker verdivurderingen ned, er forekomsten av flere granplantefelt, bl.a. innimellom den gamle, åpne (edel)lauvskogen enkelte steder i den NV-re delen (Gaupålia). Vi har ikke kartlagt hele li-området mellom Svarteberglia og Gaypålia, men etter ortofoto å dømme, er det lite granplantefelt og nyere hogstpåvirkning der.

P.G. Ihlen, i sin vurdering av et noe mindre tilbudsområde i 2014, påpeker også at det er lave verdier knyttet til den fattige lyngfuruskogen i det mer flatlendte myr-skoglandskapet inne på heia i V. Vi foreslår imidlertid disse mer ordinære heiområdene tatt ut av det aktuelle verneforslaget, slik at vi står igjen med et aktuelt verneobjekt i de rike liene i høydelaget (250-)300-400(-450) m oh. (lungeneverbeltet).

Samlet sett, vurderer vi disse rike liene med verdier knyttet til grovvokst, åpen barlind- og osp-eikeskog å kvalifisere til en svak *** (nasjonal verdi).

Verneformål

Området foreslås vernet som naturreservat med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62.

Formålet med naturreservatet er å bevare et område med særpregene bratte og nordøstvendte lier med åpen og engpreget lauvskog. Slike nordvendte lier med innslag av diverse edelløvtrær er ytterst sjelden. Liene har innslag av gamle edelløvtrær av og en stor, intakt forekomst av barlind med til dels svært gamle og meget grove barlindtrær i Svarteberglia. Naturreservatet har også meget store forekomster av lungeneversamfunn på spisslønn, alm og grov osp.

Tekniske inngrep

Det er ingen kjente tekniske inngrep i området, bortsett fra en traktorvei langs bekkedraget nord for Svartebergknausen.

Planstatus

I gjeldende kommuneplan er området som foreslås vernet avsatt til landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF) i kommuneplanen.

Andre interesser

Området er i dag i bruk til små- og storviltjakt. Det er også noe i bruk til friluftsliv. Utover dette er ikke Fylkesmannen kjent med at det er andre interesser knyttet til området.

Forslag til forskrift om vern av Dåsvassdalen naturreservat i Evje og Hornnes kommune i Aust -Agder fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område med særpregene bratte og nordøstvendte lier med åpen og engpreget lauvskog. Slike nordvendte lier med innslag av diverse edelløvtrær er ytterst sjelden. Liene har innslag av gamle edelløvtrær av og en stor, intakt forekomst av barlind med til dels svært gamle og meget grove barlindtrær i Svarteberglia. Naturreservatet har også meget store forekomster av lungeneversamfunn på spisslønn, alm og grov osp.

§ 2 Avgrensing

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 8/bnr. 1, 3, 8, 13 og 9/bnr. 14, 15 og 24 i Evje og Hornnes kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 4077 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokkdatert Miljøverndepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Evje og Hornnes kommune, hos Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder fylke, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.

- d) Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
- e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Vedlikehold av bygninger, veier og andre anlegg og innretninger som er i bruk på vernetidspunktet.
- e) Merking, rydding og vedlikehold av stier, løyper, bruer og skilt som eksisterte på vernetidspunktet.
- f) Drift, vedlikehold og nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- g) Oppgradering/fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlig fysiske endringer i forhold til verneformålet.
- h) Bålbrenning med tørre kvist som ligger på bakken eller medbrakt ved.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier eller traseer godkjent gjennom forvaltningsplan, er bruk av sykkel, hest og kjerre samt ridning forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- b) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.

- c) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- d) Tilrettelegging og bruk av reservatet for friluftsliv og pedagogiske aktiviteter dersom det ikke er i strid med vernevedtakets formål.
- e) Oppgradering/fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering/fornyelse av kraftledninger.
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 d og e.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan foreta tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg

Kart